

Årsberetning

2023

Indhold

- **Året der gik** **1**
- **Politiske fokusområder** **3**
- **Råd, netværk og alliancer** **8**
- **Projekterne** **10**
- **Kampagner og kommunikation** **12**

Året der gik

2023 var et meget omskifteligt år. De globale temperaturstigninger steg kraftigt, men alligevel valgte verdens regeringer at øge støtten til de fossile brændsler og produktionen af olie og gas slog nye rekorder. Samtidig så vi de første alvorlige tegn til et politisk tilbageslag i EU, hvor vigtige klima- og naturbeskyttelsestiltag mødte stigende modstand. Det er på en måde paradoksalt. Aldrig tidligere har der været så stort behov for at udvikle grønne løsninger, der hurtigt kan skaleres op og udbredes i samfundet.

Rådet for Grøn Omstilling har ud fra en vidensbaseret og løsningsorienteret tilgang fremlagt en række konstruktive og realistiske grønne bud på, hvordan vi kan løse de forbundne klima-, energi-, natur- og ressourcekriser.

Målet er, at Danmark i 2040 skal blive et klimapositivt og ressourceeffektivt samfund, der kan leve indenfor de planetære grænser i stedet for at sprænge dem. Vi har søgt at kombinere den langsigtede vision med pragmatiske og realistiske forslag, der kan implementeres på den kortere bane.

RGO arbejder både som en tænketank og en handletank, og derfor har vi ført en åben og kritisk dialog med de centrale beslutningstagere i Danmark og Bruxelles for at fremme miljøfaglige og evidensbaserede løsninger.

Rådet har arbejdet ud fra 2023-25 strategien der blev vedtaget af bestyrelsen efter konkrete indspil fra medarbejderne. Målet er at accelerere omstillingen til et klimapositivt samfund i 2040 og sikre, at Danmark kan leve indenfor planetære grænser.

Det lykkedes for RGO at opnå *en skarpere profil* i offentligheden, som en selvstændig og vidensbaseret stemme i landskabet af grønne NGO'ere og tænketanke. RGO's arbejde er blevet restruktureret, så vi primært fokuserer vores indsats indenfor fire hovedklynger: Energi, cirkulær økonomi, fødevarer/bioressourcer og transport. Samtidig har det været en særskilt indsats at styrke RGO's position som både *handetank* og *tænketank*, der kommer med gennemarbejdede og faktabaserede forslag til en hurtigere grøn omstilling.

Sekretariatet har i 2023 arbejdet med en *stribe af projekter*, der strækker sig over brede dele af den

grønne dagsorden. Det er lykkedes at skaffe flere nye projekter, og de har gjort det muligt for os at arbejde med samfundets største klima-, energi- og naturudfordringer. Gennem projekterne har vi udbygget vores faglige viden og fået et stærkere netværk til de centrale stakeholders.

I årets løb har vi også været meget synlige i den offentlige debat om energieffektiviseringer, vedvarende energi, omstillingen af transportsektoren, klimakrav til landbruget, næringsstoffer og havmiljø, cirkulært byggeri, kemikalier, luftforurening og behovet for at opbygge en ressourceeffektiv og cirkulær økonomi. Derudover har vi deltaget aktivt i en stribe netværk, arbejds- og følgegrupper, hvor vi har bidraget med faglig viden og løsningsforslag.

På den ekstraordinære generalforsamling i september 2023 trådte vores bestyrelsesformand gennem mange år, Tue Damsø, tilbage fra sin post for at blive suppleant til bestyrelsen. Han blev takket for sin store indsats for at lede og modernisere RGO's arbejde. Christian Sparrevohn blev efterfølgende valgt at bestyrelsen til at overtage posten som formand.

Organisationens økonomi har desværre været mere udfordret i 2023. Øgede omkostninger til den løbende drift, til ekstra økonomistyring og til en udvidelse af aktiviteterne er ikke blevet modsvaret af et tilsvarende løft i projektsætningen, hvilket har ført til, at vi er kommet ud af 2023 med et større underskud end forventet.

For første gang i flere år er vores finanslovsbevilling heller ikke forlænget, og det skaber en ny økonomisk realitet, hvor RGO står uden offentlig støtte. Det har sat os under et ekstra pres for at skaffe nye projekter, hvilket fjerner tid fra arbejdet med at lave ekstra politiske indsatser. Vi har søgt mange projekter i årets løb, men det har ikke været tilstrækkeligt til at sikre et overskud i regnskabet. Dette er en indsats, der skal styrkes i de kommende år for at sikre et mere solidt økonomisk fundament for RGO's arbejde.

Alle vores aktiviteter og vores arbejde for den grønne omstilling afhænger også i høj grad af medlemmerne i vores forening. Uden en solid medlemsbase i ryggen kan Rådet for Grøn Omstilling ikke fastholde sig høje aktivitetsniveau. Så tak for opbakningen og støtten til den grønne omstilling gennem hele 2023!

Politiske fokusområder

Rådet for Grøn Omstilling har gennem 2023 været fokuseret på at accelerere den grønne omstilling i samfundet. Her opsummeres nogle af de væsentligste indsatser:

Klimaforandringerne har i 2023 været en brændende platform med rekordhøje temperaturstigninger, men det politiske reformtempo har ikke været på niveau med de foregående år. RGO har søgt at fremme mere ambitiøse målsætninger for Danmarks og EU's klimapolitik og sikre en hurtigere og skrapere implementering. Men den danske flertalsregering har ikke vist den stærke handlekraft, som vi og andre grønne organisationer har efterlyst. Især landbruget og transporten halter bagefter. Det går også alt for langsomt med at opstille ren vedvarende energi.

Klimaomstillingen skal omfatte alle sektorer, og det er en bunden opgave. Der skal skæres flere mio. tons CO₂e af Danmarks udledninger for at nå 2030-målene i klimaloven, og Danmark lever stadig ikke op til EU's årlige reduktionskrav. I RGO har vi slået til lyd for en mere ambitiøs økonomisk regulering af CO₂-udledningerne i alle sektorer.

EU har fået en nøglerolle i klimapolitikken, og i det forløbne år har RGO brugt en del kræfter på at lave politisk lobbyarbejde i forhold til EU-institutionerne, der har vedtaget en stribe ny lovgivning i forhold til EU's Green Deal, Fit-for-55, nye mål for vedvarende energi, energieffektivisering, strengere krav til bygningers energipræstation, lastbilers CO₂-emissioner, naturgenopretning etc.

RGO har i parløb med vores europæiske grønne samarbejdsorganisationer arbejdet for at hæve EU's ambitioner i klima-, energi- og miljøpolitikken.

Vi har også lavet flere hørings svar til udspil til ny EU-lovgivning, og vi har søgt med faglige viden input og reformforslag at påvirke danske og europæiske beslutningstagere undervejs i processen.

I Danmark såvel som i hele EU er den grønne omstilling under pres, da geopolitik, sikkerhed og krig er rykket højere op på den politiske dagsorden. I flere EU-lande har vi i løbet af 2023 været vidne til, at flere progressive lovforslag fra Kommissionen er blevet enten udvandet eller stoppet.

Energi: Det fossile energiforbrug står bag størstedelen af vores drivhusgasudledninger. I Danmark står fossile brændsler bag over halvdelen af energiforbruget, og i EU er det 71 procent. Selv om der stadig er alt for stor afhængighed af fossile brændsler, var der i EU et fald på ca. 8 pct. i CO₂e-udledningerne fra fossile brændsler i 2023.

RGO arbejder for en meget hurtigere udfasning af fossile brændsler og af statsstøtten til dem. RGO ønsker at stoppe salget af olie- og gasfyr, at sætte en 2025-slutdato på salget af nye fossile biler og at lave en hurtig udbygning med vedvarende energi i Danmark og EU.

I samarbejde med otte danske grønne frontløber-virksomheder har RGO bl.a. søsat et nyt projekt om fremtidens energisystem, der skal give et gennemregnet bud på, hvordan Danmark senest i 2040 kan blive 100 pct. selvforsynende med vedvarende energi og samtidig holde sig indenfor de planetære grænser.

Herudover har vi deltaget aktivt i Alliancen Vedvarende Energi, der arbejder for en hurtigere udbygning med sol- og vindenergi på land. I alliancen indgår ud over RGO en bred vifte af organisationer som Dansk Erhverv, Vestas, Green Power Denmark, Eurowind Energy, Landbrug & Fødevarer, Norlys, European Energy, NRGi og Andel.

I 2023 har RGO slået til lyd for, at vi i Danmark bruger energien meget mere effektivt. Vi har bl.a. fremlagt en national handleplan for energieffektiviseringer, som gennem langsigtede, konkrete og omkostningseffektive tiltag kan spare

op imod 40 pct. af Danmarks endelige energiforbrug frem mod 2040.

Power-to-X og grøn brint har stået højt på den politiske dagsorden i 2023, og her har RGO gjort opmærksom på, at det er en dyr og energikrævende teknologi, der bør bruges klogt og kun anvendes steder, hvor der ikke findes alternativer, og hvor det ikke er muligt at elektrificere produktionen.

I løbet af 2023 fyldte debatten om CO₂-fangst også meget, og et bredt flertal i Folketinget har sat et mål om lagring af 3,2 millioner ton CO₂ i 2030 og afsat 38,7 mia. kr. til denne teknologi. RGO har været én af de få kritiske stemmer i debatten.

Vi har i den offentlige debat anbefalet, at Danmark i de første mange år hellere bør investere i energieffektiviseringer, ren vedvarende energi og elektrificering af alle sektorer frem for at binde sig til en meget dyr og umoden teknologi for CO₂-fangst, der kan øge energiforbruget og ikke fanger alle drivhusgasser i skorstenene.

Biomasseudfasning og BECCS: RGO har presset på for at få en udfasning af træbaseret biomasse i kraftvarmesektoren og kritiseret, at staten giver statsstøtte til CO₂-fangst på biomasseanlæg (BECCS). Ved BECCS flytter man bare et kulstoflager fra skov til undergrunden, hvilket betyder, at den positive klimaeffekt først kommer efter ca. 30 år. Træfyret biomasseanlæg bør ikke få statsstøtte til CO₂-fangst. Vi har undervejs også ført en intens dialog med flere store stakeholdere om, hvordan Danmark frem mod 2035 kan udfase afbrænding af træbaseret biomasse til energiproduktion.

Vi har også kæmpet for øgede energi- og klimaambitioner i EU's direktivforslag for vedvarende energi, energieffektivisering og bygningers energipræstation, hvor af flere af kravene også vil løfte de grønne målsætninger i den danske lovgivning.

Inden for fødevarer og bioressourcer har vi sat landbrugets påvirkning af havmiljøet højt på dagsordenen og været en aktiv del af debatten om den tiltagende debat om en klimaafgift for landbruget. Vi har skubbet på for at fremme agro-økologiske og regenerative løsninger i landbruget til gavn for både klima og miljø. Vi har været i dialog med den private sektor og grønne organisationer om udviklingen af fremtidens plantebaserede fødevarer og alternative proteiner.

Samtidig har vi i EU arbejdet for at få en ramme for kulstofcertificering og presset på for, at EU bør gå

foran med en ambitiøs omstilling af fødevarer systemet. Med otte andre grønne organisationer har vi udgivet den debatskabende *Foder til Føde II-vision*, der giver et bud på et landbrug inden for de planetære grænser.

Vi har været offentligt synlige vedrørende næringsstofpåvirkning af havmiljøet og siddet i Second Opinion-følgegruppen, som har været afgørende for det videnskabelige grundlag for politiske beslutninger. Vi har sammen med andre organisationer klaget til EU-kommissionen over mulige direktivbrud pga. den store næringsstofforurening og påvirkning af natur og økosystemer.

Vi har også rejst debatten om carbon farming, dvs. kulstoflagrende dyrkningsmetoder, i Danmark og samlet grønne organisationer til en fælles stemme om, at carbon farming bør sigte mod flere positive effekter end blot kulstoflagring, og at kulstofkreditter er behæftet med store faldgruber.

Vi har desuden været synlige i debatten om teknologiske virkemidler til landbruget, især ift. pyrolyse og biokul, og anbefalet en mere helhedsorienteret tilgang, så vi ikke mister næringsstoffer eller risikere negative konsekvenser for miljøet. Vi har leveret inputs til den offentlige og politiske debat om udmøntning af 2021-landbrugsaftalen, der i løbet af året har budt på bl.a. udspil om tilskud til fodertilsætningsstoffet Bovaer, som trods en vis klimaeffekt kan forringe dyrevelfærden, bl.a. ved at kørerne skal holdes på stald frem for at gå på græs.

Udtagningen af lavbundsjordene har været omdiskuteret og yderst langsommelig, og vi har skubbet på for at vende fokus væk fra frivillige aftaler og over mod andre løsninger, såsom en afgift, der kan sætte fart på udtagningen.

Vi har også siddet med i en følgegruppe, der har givet faglige input til Svarer-ekspertudvalgets arbejde med en grøn skattereform. Deres ventede delrapport for en CO₂-afgift for landbruget blev udsendt flere gange i løbet af 2023, inden den endelig blev præsenteret i februar 2024.

Transport: 2023 var på mange måder et stort år for den grønne omstilling af transportsektoren. Den grønne EU-pakke 'Fit for 55', der skulle gøre EU klar til en drivhusgasreduktion på 55 pct. i 2030, leverede rigtig meget på transport, og det meste lovgivning faldt på plads i 2023. Samtidig har der været flere fremskridt på det nationale niveau.

Den grønne omstilling af lastbiler er gået markant hurtigere end forventet. Klimafremskrivningen estimerede, at der ville blive solgt 1,5 pct. elektriske lastbiler i 2023, men her fik el-lastbilerne sit gennembrud, da der blev solgt 6,3 pct.

I EU har der været flere revisioner, der har påvirket hastigheden for den grønne omstilling af lastbiler. Her har RGO spillet en vigtig rolle i forbindelse med at dele viden omkring den nye teknologi, såvel som at informere beslutningstagere om vigtigheden af elektrificering, frem for f.eks. brint eller biogas til lastbiler. Blandt andet vedtagelsen af forordningen for alternative drivmidler (AFIR), der stiller krav om opsætning af ladeinfrastruktur pr. 60 km langs hovedmotorvejsnettet startende i 2025 frem mod 2030 i hele Europa. Det gør det muligt for chauffører at køre på tværs af Europa, fra Køge til Rom, med gode lademuligheder. Her har man fra dansk side afsat ca. 700 millioner kroner til opfyldelsen af kravene i AFIR, hvor de første fem ud af 25 ladeparker bliver indviet i 2025.

Revisionen af CO₂-emissionskravene for nye tunge køretøjer været en anden af de vigtige lovreformer på transportområdet i 2023. Den er med til at billiggøre og fremskynde elektrificeringen af lastbiler og busser. Derfor var det en politisk sejr, da et flertal i Europa-Parlamentet og Rådet

besluttede at nye solgte lastbiler og turistbusser i gennemsnit skal udlede 45 procent mindre i 2030, 65 procent i 2035 og 90 procent i 2040.

I Danmark lykkedes det – trods stor modstand fra vognmændene – at lave en bred politisk aftale om at indføre en CO₂- og kilometerbaseret vejafgift for lastbiler fra 2025. Alt i alt er der nu etableret et bedre fundament for en hurtigere grøn omstilling af lastbiler i Danmark og EU.

I forhold til fly og skibe er der stadig lang vej, men der er sket vigtige fremskridt. Som noget nyt blev skibsfart omfattet af EU's kvotehandelsystem pr. 1 januar samtidig med at EU stiller krav om en stadig mindre CO₂-udledning fra de brændstoffer, der bruges. Det var også positivt, at FNs søfartsorganisation, IMO, besluttede, at søfartens klimabelastning skal gå mod nul omkring 2050. Oveni er virksomheder som Mærsk begyndt at lave store investeringer i grøn sejlads, hvilket giver et begrundet håb om, at søfartens klimabelastning kan nedbringes. En vigtig politisk sejr er et nyt forbud mod udledning af forurenende 'scrubbervand' i danske farvande, hvilket kommer efter mange års arbejde fra RGO's side.

Ligesom med skibsfarten blev der også indført nye krav til flybrændstof i EU med en stigende iblanding af avancerede biobrændstoffer og eFuels. Der er kun en begrænset mængde biologiske restprodukter til rådighed, hvorimod eFuels kan skaleres på en bæredygtig måde, og derfor er det et område vi har prioriteret. I årets løb ved et flertal i Folketinget at indføre en passagerafgift på flyvning, hvilket er en vigtig sejr.

Fremadrettet vil RGO arbejde for at provenuet fra denne afgift investeres i en hurtigere grøn omstilling af sektoren i form af eFuels og renere flybrændstoffer, der kan mindske luftforureningen og mindske luftfartens non-CO₂ klimabelastning.

I vores arbejde med at nedbringe **luftforureningen** har RGO bl.a. arbejdet på at udfase klima-, natur- og sundhedsskadelig afbrænding af brænde, træflis og træpiller. I årets løb gik vi også med i en national alliance for inden 2030 få bragt luftforureningen i Danmark ned under den anbefalede grænse, der er fastsat i WHO. I alliancen deltog

bl.a. Astma-Allergi Danmark, Cyklistforbundet, Den Grønne Ungdomsbevægelse, Mellemløst Samvirke og forskere fra Københavns Universitet

Internationalt har vi også målt luftforurening fra skibsfarten, og vi har afholdt konferencer i Spanien, Frankrig, Italien og Grækenland for at skabe national opbakning til at gøre Middelhavet til et lavemissionsområde for skibe, sådan som FN via IMO har besluttet. Lavemissionsområdet sparer tusinder af dødsfald årligt og giver en årlig klimagevinst (især black carbon) på 5-10 mio. ton CO₂e. Vi har arbejdet for at stramme reglerne for skibsfart i Middelhavet (som i Nordeuropa) og på at indføre et lavemissionsområde i hele Atlanterhavet. Vi har også fortsat vores arbejde (herhjemme og i IMO) med at få et forbud mod skibes brug af skrubbere, der forurener havmiljøet og øger skibsfartens klimabelastning.

Cirkulær økonomi: RGO har opprioriteret arbejdet med den cirkulære økonomi og ressourcebesparelser, der spiller en central rolle i den grønne omstilling. Derfor har vi fulgt de politiske dagsordener for den cirkulære økonomi, byggeri, beton, cement, plastik og skadelige kemikalier tæt.

RGO har via bl.a. European Environmental Bureau søgt at give anbefalinger til, hvordan de grønne krav kan løftes. Vi har også lavet fælles høringssvar sammen med Plastic Change og Danmarks Naturfredningsforening, så klima- og miljøsyn tænkes ind allerede i designfasen, når der stilles nye krav til bæredygtige produkter i EU. Her er det et fremskridt, at digitale produktpas gøres til normen, og at der kan indføres obligatoriske krav til cirkulariteten i offentlige indkøb. RGO har arbejdet for at den danske regering støtter så skrappe krav som muligt.

Vi har herunder lavet et udspil om flere grønne offentlige indkøb, hvor vi gik sammen med en bred alliance bestående af Dansk Erhverv, CONCITO, Miljømærkning Danmark, Dansk Industri, Danmarks Naturfredningsforening, FSC DK, Den grønne ungdomsbevægelse, Klimabevægelsen og Etisk Handel Danmark.

Vi har også engageret os i debatterne om en strammere kemikaliregulering i EU, herunder den nye forordning om mærkning af farlige kemikalier og hormonforstyrrende stoffer i emballage. Vi har også været synlige i debatten om PFAS.

I vores arbejde for at fremme en mere cirkulær økonomi er bygninger og byggeri et særligt fokuspunkt, for ca. 30 % af den danske udledning af CO₂ stammer herfra. RGO har derfor i 2023 arbejdet for at sænke energi- og ressourceforbruget i byggeriet, og vi har lavet forslag og notater om, hvordan man kan gøre byggeriet mere cirkulært. Vi har her bl.a. lavet en særlig indsats for at fremme cirkulær cement og beton, hvor vi har samlet en kreds af danske betonproducenter for at få dem til at implementere cirkulære forretningsmodeller og sikre et langt lavere klima- og ressourceaftryk.

RGO har også skrevet under på *Reduction Roadmap*, hvor over 600 virksomheder og organisationer i byggeriet har opfordret politikerne til at ændre lovgivningen, så dansk byggeri i fremtiden holder sig indenfor et safe operating space og ikke overskrider 1,5 graders klimamålet. Det er i den forbindelse også lykkedes at sikre et stærkere politisk fokus på den indlejrede CO₂ – altså den del af byggeriets klimaaftryk, som kan spores tilbage til de anvendte materialer.

RGO har også arbejdet for at sikre nye ambitiøse krav for indlejret CO₂, og det lykkedes for os og andre grønne kræfter at få disse krav med i det nye direktiv for bygningers energipræstation (EPBD). Direktivet, der blev godkendt af Rådet og Europa-Parlamentet i december 2023, har også opstillet klare krav til, hvordan alle nye byggerier i EU fra 2030 skal gøres til nulemissionsbygninger.

Vi har også lavet en fælles opfordring til renovering af den offentlige bygningsmasse og det skete i alliance med SYNERGI, Dansk Industri, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Fagbevægelsens Hovedorganisation, IDA, Dansk EI-Forbund, Danske Byggecentre, Energiforum Danmark, FOA, VELTEK, Blik- og Rørarbejderforbundet, BAT – Bygge-, Anlægs- og Trækartellet.

Råd, netværk & alliancer

Som en grøn løsningstank er det vigtigt for os at optræde som en ansvarlig civilsamfundsaktør, der bygger stærke alliancer og samler konstruktive koalitioner om at accelerere den grønne omstilling.

Vi har i 2023 deltaget aktivt i den offentlige debat. Vi har afholdt en række konferencer og offentlige møder, hvor vi i åben dialog med eksperter, politikere, virksomheder og andre nøgleaktører har søgt at formulere nye løsninger til at fremme den grønne omstilling.

Vores tilgang som faktabaseret, analyserende og samarbejdende organisation har i 2023 givet os et godt afsæt for at bringe vores grønne løsninger i spil. Vi har løbende optrådt på konferencer, TV og i radioindslag, og vi er ofte blevet citeret i de skrevne medier. I 2023 har vi også fortsat vores deltagelse i diverse følgegrupper og netværk for at sikre politisk impact. Det er sket i en erkendelse af, at vi får større gennemslagskraft, når det lykkes at opbygge stærke netværk og alliancer om at løse konkrete udfordringer.

RGO har i 2023 deltaget i bl.a.:

- *Klimarådets dialogforum*
- *Følgegruppen til grøn skattereform*
- *Det Miljøøkonomiske Råd (for Tænk)*
- *Rådet for Energieffektiv Omstilling*
- *Partnerskabet for vidensopbygning om virkemidler og arealregulering*
- *Faglig Referencegruppe for Vandplanlægning*
- *Følgegruppe til ReConcile-projektet.*
- *Kemikalieforum (under Miljøministeriet, RGO har formandskabet)*
- *Biocidpanelet (under Miljøministeriet)*
- *Følgegruppe for udvidet producentansvar for emballage*
- *SPI Følgegruppe (Sustainable Product Initiative)*
- *Følgegruppe for Forbrugerrådet Tænk Kemi*
- *Bestyrelsen for Dansk Producentansvar*
- *DAKOFAs Tekniske Råd*
- *Energinets interessentforum*
- *Forsyningstilsynets kontaktudvalg*
- *Energiankenævnet (på vegne af Forbrugerrådet TÆNK K)*
- *Rådet for el- og gasteknisk sikkerhed (på vegne af Forbrugerrådet TÆNK)*
- *Følgegruppe for elpris.dk*
- *Strategisk netværk for PtX og standardisering*
- *Alliancen Vedvarende Energi*
- *Københavns Kommunes ekspertgruppe for bedre luftkvalitet*
- *Advisory Board – Dansk Innovationscenter for ren luftteknologi.*
- *Strateginetværket for bæredygtigt byggeri*
- *Byggepolitisk netværk*
- *Koordinationsudvalget for bæredygtigt byggeri*
- *Dialoggruppen for sundhed og energi (under Social- og boligstyrelsen)*
- *Udvalget for Forbrugerombudsmandens retningslinjer for grøn strøm*
- *Netforum*
- *Verdensnaturfondens præsidium*

Projekterne

Rådet for Grøn Omstilling har i 2023 arbejdet på en lang række projekter om store miljø- og klimaudfordringer, hvor vi har udviklet nye løsningsforslag og drevet lobbyvirksomhed til gavn for den grønne omstilling. Her er en kort beskrivelse af nogle af vores projekter:

- Et rent hav for alle.** Vi har fortsat arbejdet i vores store havprojekt, hvor vi har haft fokus på tre centrale miljøudfordringer: a) udledning af næringsstoffer fra landbruget, b) udledning af skadelige kemikalier gennem vores spildevand og c) udledning af miljøskadelige stoffer fra skibes røggasrensning via såkaldte åbne skrubbere. Projektet er finansieret af VELUXFONDEN. Som led i dette projekt afholdte vi i november 2023 en stor succesfuld havkonference på Christiansborg, der havde deltagelse af miljøministeren, førende danske politikere og eksperter.
- Nye veje for biomassen.** Vi har haft et europæisk projekt, hvor vi har stillet skarpt på de store klima- og miljøudfordringer ved afbrænding af biomasse i vores el- og varmesystem. RGO har arbejdet for strengere regulering på området, og herunder anbefalet en fuld udfasning af fast træbiomasse senest i 2035. Projektet har været støttet af Birdlife Europe og European Climate Foundation.
- Grøn Varme i Danmark og EU.** RGO har arbejdet for udfasning af olie- og naturgasfyr i Danmark. I dialog med politikere, virksomheder, kommuner og energiselskaber ønsker vi at omstille varmforsyningen, så Danmark bliver et foregangseksempel i EU. Dette projekt er støttet af European Climate Foundation.
- Elektriske lastbiler.** Udviklingen inden for batteri-teknologi går nu så hurtigt, at de helt tunge køretøjer også kan elektrificeres. Vi har haft succes med at udbrede viden om elektriske lastbiler og sikre gode rammevilkår for en hurtig grøn omstilling af lastbiler, og vi har sat et tydeligt aftryk på den danske forhandlingsposition i EU Projektet er støttet af European Climate Foundation.
- Sustainable food systems.** Vi har i 2023 kørt et europæisk projekt om, hvordan fremtidens bæredygtige fødevarer system kan udvikles. Herunder har vi fokuseret på, hvordan man fremmer mere plantebaseret fødevarerproduktion, udvikler nye biosolutions og håndterer nye spørgsmål om carbon farming. Projektet adresserer de tværgående klima- og miljøproblemer i landbrugssektoren. Projektet er støttet af European Climate Foundation.
- Grønne offentlige indkøb.** Vi har søgt at vise, hvordan man gennem fremsynede grønne offentlige indkøb kan dekarbonisere de energiintensive industrier - herunder stål og cement - ved direkte elektrificering og opnå langt større klimagevinster. Dette projekt er støttet af European Climate Foundation.
- Cirkulært byggeri.** Dette projekt sætter fokus på hvordan man mindsker byggeriets klimaaftryk i hele livscyklus, begrænser ressourceaftrykket og fremmer mere cirkulære løsninger i byggeriet. Dette projekt er støttet af European Climate Foundation.
- Cirkulær cement og beton.** I dette projekt, har vi haft en tæt dialog med danske beton- og cementvirksomheder, Vejdirektoratet, Metroselskaber, Region Hovedstaden og andre nøgleaktører for at få dem til at implementere cirkulære forretningsmodeller, og herunder også genanvendelse af beton. Dette projekt er støttet af Realdania.

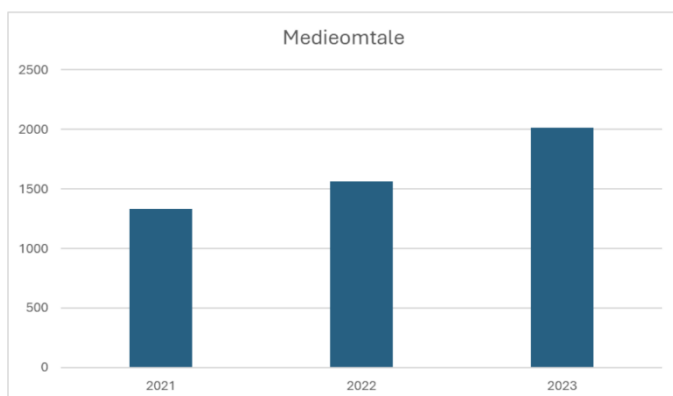
- **Yes In My BackYard (YIMBY)** Det er et projekt, hvor RGO via konstruktiv journalistik og reportager har søgt at udbrede de mange fortællinger fra hele landet, hvor grønne frontløbere, ildsjæle og iværksættere har taget initiativ til at opstille lokale vindmøller og solcelleanlæg, eller som har startet andre grønne projekter, der accelererer klimaomstillingen. Projektet, der var støttet af KR Foundation, blev afsluttet med en stor konference i Politikens Hus.
- **Renere Skibsfart i Middelhavet** RGO har været partner i et stort EU-projekt, der har til formål at etablere et lavemissionsområde for skibe i Middelhavet svarende til det lavemissionsområde, der eksisterer i farvandene omkring Danmark. I projektet deltager en lang række Middelhavslande. Projektet er støttet af EU Kommissionen, Climate Works Foundation og den franske, italienske samt hollandske stat. Det blev afsluttet ved udgangen af 2023.
- **Oplysning og debat om et grønt EU.** Vi har i 2023 fortsat vores arbejde på at formidle viden og skabe debat om de mange grønne reformer i EU. Det har vi bl.a. gjort gennem en række debatarrangementer og debatindlæg i landsdækkende medier. Projektet er støttet af Europarådet.

Kampagner og kommunikation

I foråret 2023 lancerede vi en ny kommunikationsstrategi, der sætter retningen for, hvordan RGO kommunikerer i de kommende år. Vores fokus bliver i endnu højere grad end tidligere at italesætte, hvorfor grøn omstilling er vigtig, og at det ikke er en omstilling man skal frygte. Vi har søgt at være en positiv og proaktiv stemme for nye grønne løsninger og de mennesker, der tager et ejerskab for at folde løsningerne ud i praksis.

I 2023 har vi i endnu højere grad end tidligere prioriteret at samle indsatsen om konkrete mærkesager. Vores kommunikation bygger fortsat på aktive presseindsatser i forhold til de traditionelle nyhedsmedier, ligesom vi har benyttet RGO's egne sociale medier og medieplatforme.

I 2023 havde RGO igen en fremgang i antallet af omtaler i dansk presse. Samlet set blev det til 2.015 medieomtaler i 2023, hvilket er en pæn stigning fra 2022. Se figur 1.

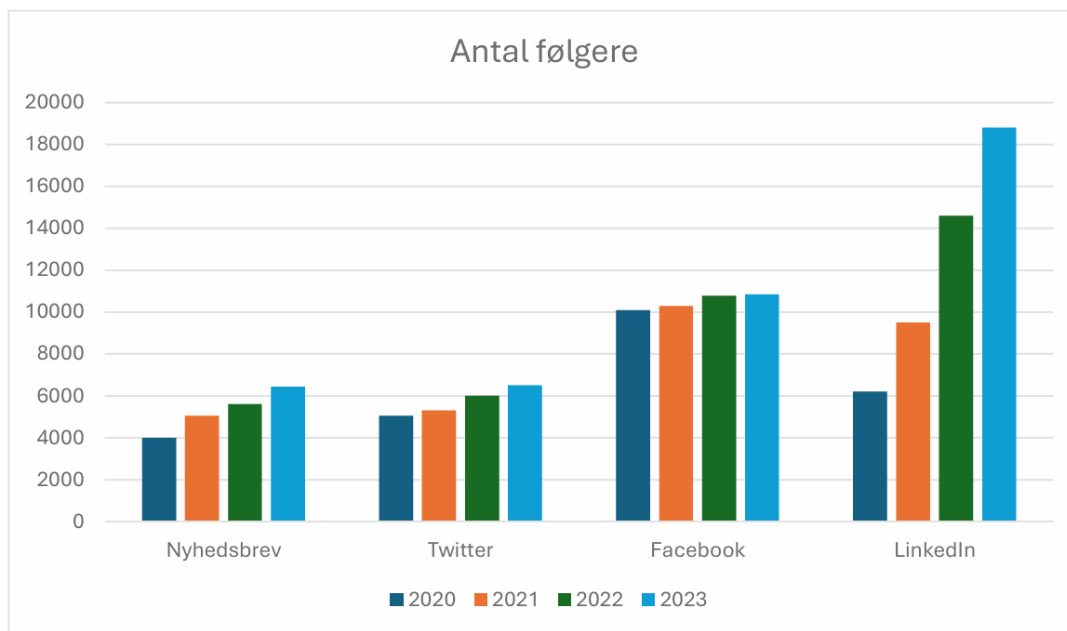
Vi skrev i årets løb en lang række debatindlæg, pressemeddelelser, høringssvar og publikationer. I forhold til 2022 blev der lavet flere publikationer og notater, udarbejdet færre høringssvar, men flere pressemeddelelser og artikler.

I 2023 er vi fortsat med i stigende grad at kommunikere via vores sociale medier. Vi er stadig til stede på X (tidligere Twitter), hvor en del

kommunikation til og med samfundets meningsdannere og mediefolk finder sted. På Twitter har vi som organisation haft en organisk vækst. Ud over det har enkelte af vores medarbejdere også mange følgere på Twitter, hvilket mere end fordobler vores reach på denne platform. Vi har lavet en kraftig nedprioritering af Facebook, da det er blevet meget svært at nå ud til målgruppen uden en betydelig annonceudgift.

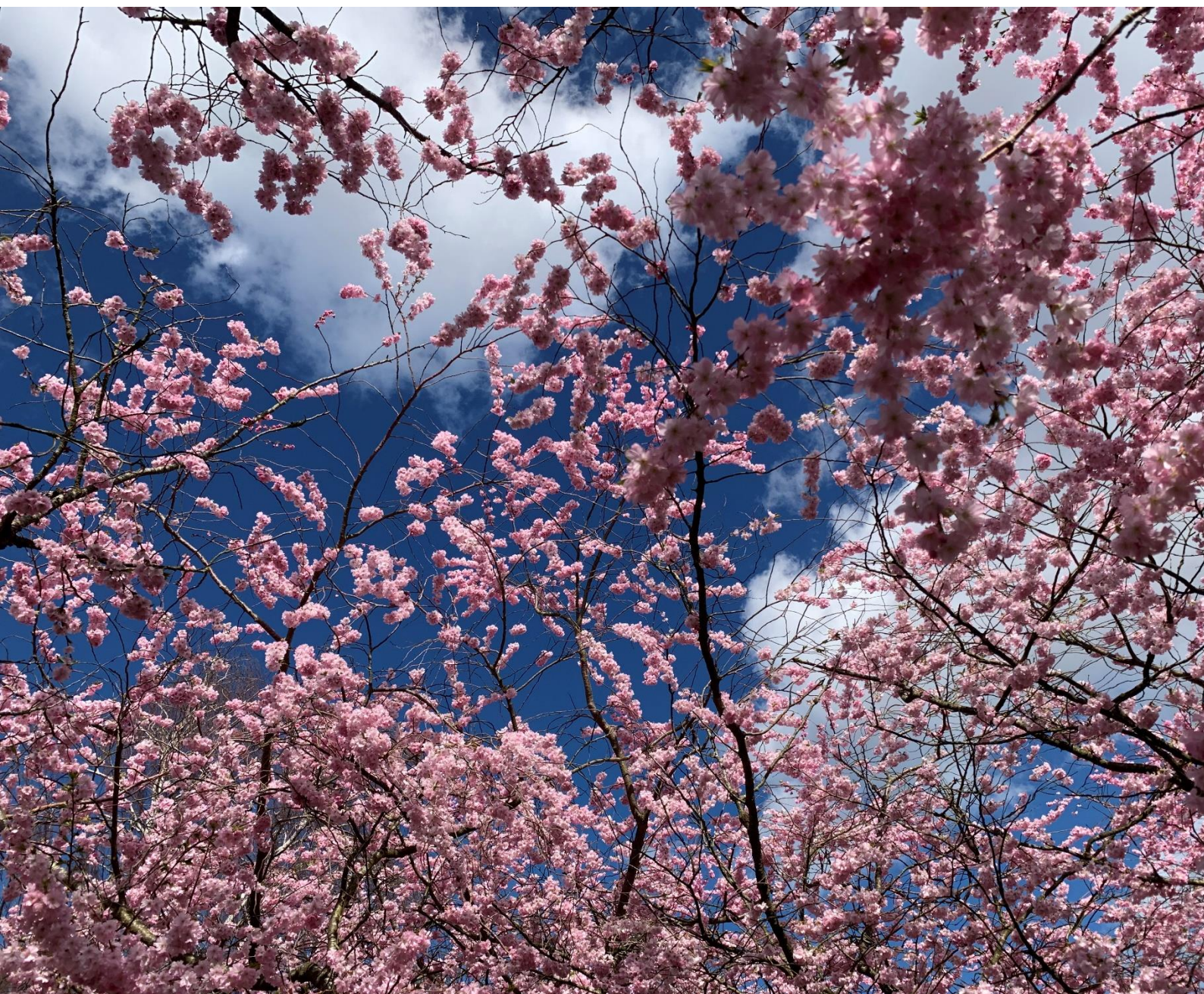
Via LinkedIn har vi fokuseret på at nå nøglebeslutningstagerne og faglige interessenter, og i 2023 blev LinkedIn vores primære SoMe-plattform. På LinkedIn var der 2023 klar fremgang. I det seneste år har vi fået 4.600 flere følgere på platformen, og i starten af april 2024 rundede RGO 20.000 følgere. I 2023 rykkede RGO op som nummer to på LinkedIn over Danmarks ti største grønne organisationer i forhold til engagement – kun overgået af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, ligesom vi var nummer to blandt de grønne organisationer, der mobiliserede flest nye følgere.

Antallet af abonnenter på vores nyhedsbrev er fortsat i fremgang, og vi har nu knap 6.400 abonnenter, hvilket er en fremgang på 1200 stk. i forhold til året inden. Der er en fin gennemsnits åbningsrate på 39 procent, men åbningsraten er faldet fra 45-50 pct. i 2022, og det er et opmærksomhedspunkt at sikre en fortsat høj åbningsrate. Der er dog fortsat mange læsere, der klikker videre for at læse de fulde artikler på www.rgo.dk, hvilket er positivt.

Efter at have udgivet vores medlemsblad i tre årtier blev der på en ekstraordinær generalforsamling den 18. september 2023 truffet beslutning om at nedlægge Magasinet Grøn Omstilling, så der spares ressourcer til tryk og distribution. Til gengæld har vi brugt langt flere kræfter og ressourcer på at modernisere vores hjemmeside rgo.dk, så vi via den kan formidle ny faglig viden, dybdegående analyser og aktuelle historier om klima- og miljø. Vi har bl.a. kørt en større artikelserie om lokale frontløbere, der er gået foran med omstillingen af energisektoren og har sagt ja til mere vedvarende energi i deres baggård – den såkaldte Yes-In-My-BackYard bevægelse.

I 2023 indledte vi arbejdet med at udvikle et nyt og mere moderne design af rgo.dk, som blev lanceret 28. januar 2024. Målet har været at præsentere vores arbejdsområder, mærkesager, DNA, samarbejdspartnere, publikationer og EU-fokus på en bedre og mere indbydende måde. Mærkesager og andre temaer fremhæver vi løbende på vores forside øverst, hvor man på temasider kan gå i dybden med flere af vores aktuelle fokusområder. I 2023 havde vi ifølge Google Analytics ca. 82.900 visninger, hvilket er en fremgang på lidt over 10.000 i forhold til 2022.

Kompagnistræde 22, 3.

1208 København